

Asia: VN/6588/2023

Valtioneuvoston asetuseruonnos mekaanisesti kierrätetyn uusiomuoviraaka- aineen jätteenksi luokittelun päättymisen arviointiperusteista

Kommentit pykäliin ja niiden perusteluihin

1 §: Tarkoitus ja soveltamisala

Pirkanmaan ELY-keskus pitää Muovi EEJ-asetusta tarpeellisena ja katsoo, että sen avulla voidaan edistää mekaanisesti kierrätetyn muovin hyödyntämistä uusien muovituotteiden valmistuksessa. Asetuksen avulla on mahdollista sujuvoittaa menettelyjä ja ohjata kierrätettyä muovia polton sijaan materiaalihyödyntämiseen, mikä on jätehierarkian ja Suomen kiertotaloustavoitteiden mukaista.

Jotta asetuksen avulla pystytään edistämään mahdollisimman tehokkaasti mekaanisesti kierrätetyn muovin hyödyntämistä ja taataan uusien muovituotteiden raaka-aineena käytettävän materiaalin hyvä laatu, tarvitaan asetuksen lisäksi myös lisää tiedostusta ja opastusta niille tahoille, jossa jätettä muodostuu (mm. rakennus- ja purkutyömaat, maatalous, kotitaloudet), kierrätysmuovien käsittelijöille sekä sen hyödyntäjille.

Muovi-EEJ-asetus tulee todennäköisesti lisäämään jonkin verran ELY-keskusten työmäärää, sillä se liittyy kiinteästi jätteenkäsittelylaitosten ympäristöluvan mukaisen toiminnan valvomiseen, erityisesti laitokselle vastaanotettavan ja siellä käsiteltävän materiaalin laadun valvontaan. Pirkanmaan ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että Muovi-EEJ-asetuksen soveltamisala on rajattu ympäristöluvanvaraiseen toimintaan, jolloin EEJ-muovien valmistukseen liittyvistä asioista, kuten käsittelystä, voidaan antaa määräyksiä toimintaa koskevassa ympäristöluvassa.

2 §: Määritelmät

-

3 §: Uusiomuoviraaka-aineen jätteenksi luokittelun päättymistä koskevat arviointiperusteet

-

4 §: Valmistajan laadunvarmistusjärjestelmä

Asetuksessa on mainittu laadunvarmistusjärjestelmän sisältövaatimuksia koskevia asioita useassa eri pykälässä. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että selkeyden vuoksi olisi hyvä, että laadunvarmistusjärjestelmän sisältövaatimukset olisi kaikki koottu 4 §:n alle.

5 §: Muovijätteen vastaanotto

-

6 §: Muovijätteen vastaanottokirjanpito

Muovijätekuormien hylkäämisestä olisi hyvä ilmoittaa ympäristöluvan valvojalle reaaliaikaisesti, jotta valvontaa voitaisiin tehdä tehokkaasti ja varmistuttaisiin, että jäte toimitetaan asianmukaiseen paikkaan.

7 §: Muovijätteiden varastointi

Asetuksessa on edellytetty valmistajaa pitämään rakentamisesta peräisin olevat muovijätteet erillään purkamisesta peräisin olevista muovijätteistä ja muista jätteistä. Pirkanmaan ELY-keskus pitää erilläänpitovelvoitetta tarpeellisena, sillä purkutoiminnasta peräisin olevat muovit voivat sisältää haitta-aineita, kuten POP-yhdisteitä. ELY-keskus tuo kuitenkin esille, että erilläänpitovelvoite tulisi ulottaa varastoinnin lisäksi myös muuhun toimintaan, kuten jätteenkäsittelylaitoksella tapahtuvaan muovien muuhun käsittelyyn, jotta voitaisiin varmistua siitä, että uusiomuovin valmistukseen käytettävän muovin laatu vastaa mahdollisimman hyvin asetuksessa tarkoitettua. Lisäksi tarvittaisiin kierrätysvalistusta myös jätteiden syntypaikoille, kuten työmaille, jotta jätteet saataisiin lajiteltua ja varastoitua erilleen mahdollisimman tehokkaasti jo niiden syntypaikalla.

8 §: Muovijätteiden esikäsittely

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että Muovi-EEJ-asetuksessa tai sen soveltamisohjeessa tulisi tarkemmin määritellä, mitä tarkoitetaan epäpuhtauksilla, jotka voivat oleellisesti heikentää valmistettavan uusiomuoviraaka-aineen laatua.

9 §: Muovijätteen hyödyntäminen

Asetuksessa on edellytetty, että valmistajan on määriteltävä tarkoituksenmukaiset ja riittävät riskinhallintatoimenpiteet pilaantuneiden erien tunnistamiseksi ja poistamiseksi hyödyntämistoimesta. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että asetukseen olisi hyvä kirjata myös se, että muovijätteen käsittelystä vastaava henkilöstö perehdytetään riittävästi riskinhallintatoimenpiteisiin, erityisesti pilaantuneiden erien tunnistamiseen sekä siihen, miten toimitaan pilaantuneita eriä havaittaessa.

10 §: Uusiomuoviraaka-ainetta koskevat määritykset

-

11 §: Näytteenoton, näytteiden analysoinnin ja tulosten dokumentointi

Asetuksessa tulisi määritellä tarkemmin, missä käsittelyvaiheissa kierrätysmuovista tulisi vähintään ottaa näytteet. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että näytteitä olisi hyvä ottaa käsittelyn eri vaiheissa, jotta pystyttäisiin paremmin valvomaan kierrätysmuovin laatua koko käsittelyprosessin ajan.

12 §: Hyödyntämistoimen läpikäyneen uusiomuoviraaka-aineen sallitut käyttötarkoitukset

-

13 §: Hyödyntämistoimen läpikäyneen uusiomuoviraaka-aineen varastointi

-

14 §: Valmistajan vaatimustenmukaisuusilmoitus

-

15 §: Vaatimustenmukaisuusilmoituksen sisältö

-

16 §: Ilmoitus- ja raportointivelvollisuus

Asetuksen muistiolounnoksen mukaan arviointiperusteiden käyttöönotosta tehtävä ilmoitus olisi luonteeltaan informatiivinen ja valvonnallinen, eikä sen vastaanottaminen edellyttäisi viranomaiselta hyväksymistä tai muita käsittelytoimia. Ilmoituksen vastaanottava viranomainen merkitsisi ympäristönsuojelulain 223 §:n mukaisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tiedon asetuksen mukaisten arviointiperusteiden käyttöönotosta kyseisellä luvanvaraisella laitoksella. Pirkanmaan ELY-keskus pitää tärkeänä, että valvontaviranomainen kuitenkin tarkastaisi ilmoituksen ja siihen liittyvät muut asiakirjat ilmoituksen vastaanoton yhteydessä. Siten varmistettaisiin se, että laadunvarmistusjärjestelmä ja kierrätysmuovin käsittely laitoksella vastaa asetuksen vaatimuksia ja asiakirjoissa on huomioitu tarpeeksi kattavasti asetuksen vaatimukset. Laadunvarmistusjärjestelmän asetuksenmukaisuuden tarkastamisen tulee kuulua valvontaviranomaisen toimivaltaan, sillä muutoin kuin asetuksenmukaisesti käsitelty muovi on edelleen jätettä ja kuuluu näin ollen jätelainsäädännön piiriin. Pirkanmaan ELY-keskus pitää tärkeänä sitä, että perustelumuietioon on kirjattu ne toimenpiteet, joihin viranomaisen on tarpeen ryhtyä, jos ilmoitus tai siihen liitetty laadunvarmistusjärjestelmä on puutteellinen tai asetuksenvastainen.

Voimaantulo

-

Kommentit liitteisiin ja niiden perusteluihin

Liite 1: hyödyntämistoimessa sallitut syöttöpanokset

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että rakentamisesta ja purkamisesta peräisin olevan kierrätysmuovin joukossa saattaa olla muovia, joka sisältää POP-yhdisteitä. Sen vuoksi LoW-koodin 19 12 04 mukaista jätettä tulisi hyväksyä uusiomuovin raaka-aineeksi vain tapauksissa, joissa esikäsittelyyn on otettu ainoastaan sellaista muovia, joka ei varmuudella sisällä esimerkiksi POP-yhdisteitä. Asetuksessa tulisi edellä mainitun vuoksi edellyttää, että mikäli toiminnassa käsitellään muovieriä, jotka saattavat sisältää POP-yhdisteitä, tulee kyseisistä eristä varmentaa näytteenoton avulla, etteivät ne sisällä POP-yhdisteitä.

Liite 2: vaarallisten aineiden vaaraluokat ja –kategoriat

-

Liite 3: sulaindeksin määrittäminen

-

Muuta lausuttavaa

Kommentit ehdotuksen vaikutuksiin (muistion 4. kohta)

-

Mahdolliset muut kommentit

-

Sievi-Korte Tuija

Pajunen Emmi
Pirkanmaan ELY-keskus - Ympäristönsuojeluyksikkö